

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА**

ФАКУЛЬТЕТ МИСТЕЦТВ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Надія ДРОБИК
Надія ДРОБИК
26 квітня 2024 р.

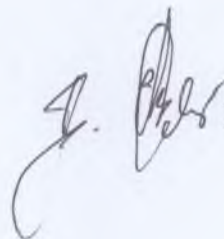
**ПРОГРАМА
ДОДАТКОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 025 МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО**
при вступі на навчання для здобуття ступеня «Доктора філософії»

Тернопіль, 2024

Програма додаткового вступного випробування зі спеціальності 025 Музичне мистецтво при вступі на навчання для здобуття ступеня «Доктор філософії» / Бобик Л.Й., Водяний Б.О., Смоляк О.С. – Тернопіль: ТНПУ, 2024. – 7 с.

Програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри музикознавства та методики музичного мистецтва
17.04.2024 року, протокол № 10.

Завідувач кафедри,
гарант програми, кандидат мистецтвознавства,
професор кафедри музикознавства
та методики музичного мистецтва

 Богдан Водяний

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Однією із передумов підготовки висококваліфікованих фахівців третього освітньо-наукового рівня (доктор філософії) в Україні є реалізація системою вищої освіти України принципів єдиної Європейської зони вищої освіти.

Основним завданням підготовки фахівців музичного мистецтва третього освітньо-наукового рівня є формування вміння орієнтуватися в потоці мистецької навчальної і наукової інформації, критично її осмислювати, узагальнювати, систематизувати і застосовувати у практичній діяльності.

До програми додаткового вступного випробування введені загальнотеоретичні питання з історії музики та музичного виконавства, що передбачені навчальними планами зі спеціальності 025 «Музичне мистецтво».

Додаткове вступне випробування проводиться у вигляді усної відповіді, яка оцінюється за 100-бальною шкалою оцінювання знань (від 100 до 200 балів).

Екзаменаційні питання

1. Нові тенденції в розвитку українського музичного мистецтва кінця XIX – поч. XX ст.
2. Регіональна типологія культури.
3. Становлення музичного професіоналізму в Західній Україні у першій пол. XIX ст.
4. Основні види мистецтва. Специфіка засобів виразності кожного виду мистецтва.
5. Танцювально-інструментальна музика як культурно-історичне явище.
6. Стилiстичні особливості романтичної художньо-естетичної системи.
7. Видатні композитори-класики української музики XX ст.
8. Розвиток жанру симфонії в українській музиці XX ст.
9. Унікальність постаті Й.С. Баха в бароковій музичній культурі.
10. Роль М. Лисенка у розвитку української музичної культури XIX ст.
11. Розвиток оперного жанру в українській музиці.
12. Проблема «композитор і фольклор» в українській музиці XX – початку XXI ст.
13. Хорові твори М. Леонтовича – до питання еволюції жанру обробки народних пісень.
14. Основні тенденції розвитку музичного виконавського мистецтва.
15. Західно-європейське музичне мистецтво: загальна характеристика історико-стильових епох.
16. Характеристика основних українських виконавських шкіл у XX – на початку XXI ст.
17. Український симфонізм: етапи становлення.
18. Проблеми музичної інтерпретації
19. Розвиток основних жанрів камерно-інструментальної музики.
20. Проблеми музичної драматургії твору.
21. Роль мистецтва та народної художньої творчості у формуванні національної культури.
22. Культура як необхідна і достатня умова розв'язання глобальних суспільних проблем.
23. Поняття національно-культурної ідентифікації у музичній культурі.
24. Внесок сучасних традиційних музичних гуртів у збереження та відродження української народної культури.
25. Літургія: музично-стильові особливості.
26. Жанр обробки українських народних пісень у творчості українських композиторів.
27. Джаз: особливості та жанрова репрезентація.
28. Традиційне і новаторське в сучасній українській музиці.
29. Основні жанри музичного фольклору.
30. Видатні постаті музичної культури Тернопільщини.

СТРУКТУРА І ЗМІСТ ІСПИТУ, ФОРМА ПРОВЕДЕННЯ

Іспит відбувається в усній формі на основі білетів, затверджених головою приймальної комісії. Білет складається з трьох питань з різних галузей музикознавства.

Час на підготовку – 60 хв.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

	Критерії
180-200	Вступник виявляє міцні й глибокі знання з музичного мистецтва; чітко викладає матеріал, використовуючи наукову термінологію, з використанням міжпредметних зв'язків; самостійно аналізує і розкриває закономірності розвитку музичних жанрів та форм виконавства; уміє виокремити проблему і визначити шляхи її розв'язання; добре ознайомлений з музикознавчою літературою; вільно володіє методикою аналізу музичних творів та робить самостійні обґрунтовані висновки.
160-179	Вступник в цілому відтворює навчальний матеріал та відповідає на поставлені запитання, допускаючи незначні помилки у трактуванні наукових термінів при поясненні окремих мистецьких явищ; з допомогою аналізує і розкриває закономірності розвитку музичних жанрів та форм виконавства; виправляє власні помилки; ознайомлений з музикознавчою літературою; володіє методикою аналізу музичних творів, але допускає деякі неточності в обґрунтуванні висновків.
140-159	Вступник розкриває питання навчального матеріалу, допускаючи у відповідях неточності; виявляє здатність виправляти допущені помилки; проводить аналіз музичних творів, користуючись алгоритмом; неповно розкриває закономірності розвитку музичних жанрів та форм виконавства; ознайомлений з музикознавчою літературою; нечітко формулює висновки.
125-139	Вступник неповно відтворює навчальний матеріал, частково дотримується логіки його викладу; відповідає лише на окремі запитання; допускає помилки у відповідях та термінології; частково ознайомлений з основною музикознавчою літературою, знає частину програмного теоретичного матеріалу, але не може застосувати його на практиці
100-124	Вступник відтворює незначну частину навчального матеріалу, дає визначення окремих музикознавчих понять, дає неповну характеристику мистецьких явищ; неправильно трактує окремі положення, допускаючи помилки у термінології; погано орієнтується у музикознавчій літературі.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Андросова Д. В. Стиль фортепіанних композицій А. Шенберга и А. Берга у контексті естетики експресіонізму // *Міжнародний вісник: Культурологія. Філологія. Музикознавство*. 2013. Вип. 1. С. 150-155. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/mvkfm_2013_1\(1\)_26](http://nbuv.gov.ua/UJRN/mvkfm_2013_1(1)_26)
2. Верещагіна О., Холодкова Л. Історія української музики ХХ ст. Тернопіль: Астон, 2010. 279 с.
3. Гайдучик Д. Синтез народнопісенних та церковно-монодичних витоків у духовних циклах Кирила Стеценка // *Українське музикознавство*. 2013. Вип. 39. С. 164-193.
4. Герасимова-Персидська Н. Роль церкви в музичних реформах кінця ХVI – початку ХVII ст. 3 історії української музичної культури. К., 1991. С. 3-8.
5. Горенко Л. І. Українська музична культура другої половини ХVIII – початку ХIX ст. та ідеї Просвітництва // *Теоретичні питання культури, освіти та виховання*. 2010. № 42. С. 27-33.
6. Грабовський Л. О. Борис Лятошинський як симфоніст-романтик (дискусійні думки) // *Часопис Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського*. 2015. № 2. С. 3-8.
7. Грачова О. Модерністські аспекти формування української музичної культури // *Вісник КНУКіМ*. Сер. : Соціальні комунікації. 2013. Вип. 2. С. 123-129.
8. Іваницький А. Українська народна музична творчість: Навч. посібник. К.: Наук. думка, 1990.
9. Історія української музики: В 6-ти т. Т.1. К.,1987; Т.2. К.,1989; Т.3. К.,1990; Т.4. К.,1992. К., 1989.
10. Жаркова В. Мадригали Клаудіо Монтеверді як феномен музичної культури ХVII століття // *Мистецтвознавство України: зб. наук. пр. / Нац. акад. мистец. України, Інст пробл. сучас. мистец. К. : Музична Україна, 2012. Вип.12. С.91-968.*
11. Карчова Ю. І. Історична еволюція форм побутування пісенного фольклору в українській музичній культурі ХІХ - ХХ століть // *Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв*. Мистецтвознавство. Архітектура. 2011. № 3. С. 175-179.
12. Качмар М. До питання теоретичного аналізу української церковної монодії (на прикладі величання "Архангельський глас") // *Студії мистецтвознавчі*. 2014. Число 1. С. 29-34.
13. Кияновська Л. Українська музична культура: навч. посіб. /Л. Кияновська. Тернопіль, 2000.
14. Кияновська Л. О. Мирослав Скорик: творчий портрет композитора в дзеркалі епохи Л. : Сполом, 1998. 207 с.
15. Кияновська Л. О. Українська музична культура: навч. посіб. Л. : Тріада плюс, 2009. 356 с.: іл.
16. Коляда І. Микола Лисенко / І. Коляда, Ю. Коляда, С. Вергун. Харків : ПЕТ, 2015. 126 с.
17. Коновалова І. Ю. Жанрово-семантична еволюція хорової фольклорної обробки в українській музиці першої половини ХХ ст. // *Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв*. Мистецтвознавство. Архітектура. 2009. № 1. С. 63-70.
18. Корній Л. П. Тарас Шевченко і Микола Лисенко: націокультурні та музично-стильові рефлексії // *Часопис Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського*. 2014. № 1. С. 15-25.
19. Корній Л., Сюта Б. Українська музична культура. Погляд крізь віки. К.: Музична Україна, 2014. 589 с.
20. Кудрик Б. Огляд історії української церковної музики. Львів : Інститут українознавства імені І. Крип'якевича НАН України. 1995. 128 с. 331.
21. Кутасевич А. Актуальні питання дослідження духовно-музичних спадщин Степана Дегтярьова й Артема Веделя // *Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти*. 2013. Вип. 38. С. 208-220.
22. Лісецький С. Й. Видатні представники українського музичного бароко (творчі досягнення С. Пекалицького і М. Дилецького) // *Вісник Національної академії керівних кадрів культури*

- і мистецтв.* 2015. № 1. С. 112-117.
23. Лісецький С. Й. Сильові тенденції "неокласицизм" і "неофольклоризм" у музиці М. Скорика // *Культура і сучасність*. 2016. № 1. С. 92-97.
 24. Михайличенко О. В. Музично-педагогічна діяльність українських композиторів і виконавців другої половини ХІХ – початку ХХ ст. Суми : Мрія-1, 2005. 102 с.
 25. Немкович О. М. Перші шевченкознавчі розвідки Станіслава Людкевича в контексті української культури кінця ХІХ – початку ХХІ століть // *Часопис Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського*. 2014. № 1. С. 51-60.
 26. Тилик І. В. Релігійно-містичні аспекти творчості А. Веделя // *Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України*. Серія : Філологічні науки. 2015. Вип. 225. С. 91-100.
 27. Черепанин М. Музична культура Галичини (друга половина ХІХ – перша половина ХХ століття). Київ : Вежа, 1997. 328 с.
 28. Ярмо М. Сучасна методологічна модель інтерпретації персоніфікованого внеску визначних композиторів межі ХІХ-ХХ століть у формування національної самосвідомості української музичної культури // *Українське мистецтвознавство: матеріали, дослідження, рецензії*. 2011. Вип. 11. С. 270-274.

ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

1. <https://www.europeana.eu/en> — Європейська цифрова бібліотека.
2. <http://www.nbuv.gov.ua> – Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського.
3. <http://elib.nplu.org/collection.html?id=33> – Національна парламентська бібліотека України.
4. <http://lib.pnu.edu.ua/> - Наукова бібліотека Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника
5. <http://www.lsl.lviv.ua/index.php/uk/golovna2/> - Львівська національна наукова бібліотека імені В.Стефаника
6. <http://lib.onu.edu.ua/> в – Наукова бібліотека Одеського національного університету імені І.Мечникова
7. <https://korolenko.kharkov.com/> – Харківська державна наукова бібліотека ім. В.Г. Короленка.
8. <https://lib.if.ua/> – Івано-Франківська обласна універсальна наукова бібліотека імені І.Франка
- 9 <http://www.twirpx.com/files/art/music> – Музичне мистецтво-все для студента.
10. <http://pidruchniki.ws/> - Бібліотека українських підручників